

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА
Факультет плодоовочівництва, екології та захисту рослин
Кафедра плідівництва і виноградарства
Проблемна науково-дослідна лабораторія з плодового розсадництва

Конференція On-Line

Кафедра плідівництва і виноградарства Уманського НУС

**МАТЕРІАЛИ П'ЯТОЇ МІЖНАРОДНОЇ
НАУКОВОЇ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

"ІННОВАЦІЇ В САДІВНИЦТВІ"

23 березня 2021 року

<http://sad.udau.edu.ua/>

За достовірність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.
Видається в авторській редакції

Умань
Видавець «Сочінський М. М.»
2021

УДК 634
М34

М34 **Матеріали** п'ятої міжнародної наукової Інтернет-конференції "Інновації в садівництві". 23 березня 2021 року. Умань : Видавець «Сочінський М. М.», 2021. – 36 с.

ISBN 978-966-304-350-0

Збірник містить доповіді науковців, які було презентовані в секціях «Розсадництво», «Агротехніка, агрохімія, зрошення, захист рослин», «Післязбиральна доробка, зберігання та переробка» на П'ятій міжнародній науковій Інтернет-конференції «Інновації в садівництві», що відбулася 23 березня 2021 року в Уманському національному університеті садівництва.

Розраховано на науковців, викладачів, аспірантів, магістрантів, студентів та фахівців, які займаються питаннями розвитку садівничої та суміжних галузей.

З доповідями можна ознайомитися та обговорити на сайті «Конференція On-Line (Кафедра плодівництва і виноградарства)». Режим доступу до ресурсу: <http://sad.udau.edu.ua>.

УДК 634

ISBN 978-966-304-350-0

© Уманський НУС, 2021

ЗМІСТ

РОЗСАДНИЦТВО

<i>Пелехатий В. М., Черняк С. А.</i>	Продуктивність сортів літньої малини в маточнику	4
<i>Майборода В. П., Полуніна О. В.</i>	Ріст та продуктивність клонової підщепи яблуні 54-118 у відсадковому маточнику за використання органічних субстратів для підгортання	6
<i>Пелехатий В. М., Чаплінський С. В.</i>	Економічна ефективність вирощування однорічних саджанців вишні	10

АГРОТЕХНІКА, АГРОХІМІЯ, ЗРОШЕННЯ, ЗАХИСТ РОСЛИН

<i>Заморський В. В., Чецький Б. О.</i>	Особливості продукційного процесу нових сортів яблуні	12
<i>Бондаренко П. Г., Алексєєва О. М., Смешко О. О.</i>	Вплив сорто-підщепних комбінувань та схем розміщення дерев на урожайність та якість плодів абрикоса в інтенсивному насадженні	16
<i>Мельник О. В., Терещенко М. М., Шарапанюк О. С.</i>	Мікроклімат насаджень яблуні під протиградовою сіткою за різних систем утримання ґрунту	19
<i>Пелехата Н. П., Гурківський Р. О.</i>	Продуктивність суниці залежно від мульчування	23
<i>Яковенко Р. В.</i>	Ростові показники дерев груші сорту Основ'янська залежно від позакореневого підживлення	25
<i>Юдицька І. В.</i>	Шкідлива ентомофауна в агроценозі персика в умовах Південного Степу України	27

ПІСЛЯЗБИРАЛЬНА ДОРОБКА, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКА

<i>Дрозд О. О., Мельник О. В.</i>	Ефективність зберігання груш сорту Яніс з післязбиральною обробкою інгібітором етилену	31
---------------------------------------	--	----

азотом и комплексным удобрением DripFert на фоне оптимального обеспечения почвы основными макроэлементами.

* * * * *

ШКІЛИВА ЕНТОМОФАУНА В АГРОЦЕНОЗІ ПЕРСИКА В УМОВАХ ПІВДЕННОГО СТЕПУ УКРАЇНИ

ЮДИЦЬКА І. В., молодший науковий співробітник, аспірант⁶
**Мелітопольська дослідна станція садівництва імені М. Ф. Сидоренка
ІС НААН, м. Мелітополь**

***Анотація.** Надано інформацію щодо видового складу шкідників у насадженнях персика та виділено домінуючі види. Визначено, що ентомоакароценоз персикових насаджень налічує 17 шкідників, з яких 88,2% належать до класу комах. У період цвітіння дерев загрозу для садів становила оленка волохата. Основними шкідниками, що зменшують кількість та якість врожаю є східна плодожерка та фруктова смугаста міль. Протягом вегетації комплекс сисних шкідників знижував продуктивність персикових насаджень.*

Садівництво на Півдні України є традиційною галуззю сільського господарства, а регіон – основним у виробництві плодової продукції, особливо кісточкових культур. Серед них однією із скороплідних є персик [1].

За даними різних авторів у насадженнях персика зустрічаються моно-, олігофаги та багатоїдні види шкідників, рівень заселення якими змінюється під впливом погодних умов, здійснених заходів захисту [2]. До числа домінуючих видів відносяться плодопошкоджуючі шкідники, зокрема плодожерки (східна, сливова, яблунева). Небезпеку для персика становлять шкідники, максимальний розвиток і шкідливість яких збігаються з початком активної вегетації, довгоносики, оленка волохата. Впродовж вегетаційного періоду у персикових садах спостерігається розвиток листопошкоджуючих (листокрутки, мінуючі молі), сисних шкідників (попелиці, цикадки, щитівки, кліщі) та ксилофагів (жуки-короїди, златки) [3, 4].

З метою уточнення видового складу шкідників і рівня їх заселеності було проведено лабораторно-польові дослідження у насадженнях персика Мелітопольської дослідної станції садівництва імені М. Ф. Сидоренка ІС НААН. Рік садіння саду – 2004-2007. Виявлення шкідників здійснювалося шляхом проведення маршрутних та детальних обстежень насаджень персика у фазу набрякання бруньок, рожевого бутону, цвітіння, росту та дозрівання плодів. Встановлення чисельності шкідників виконували різними методами (обліки шкідників на ділянках саду або пошкоджень квіток, листків, пагонів,

---

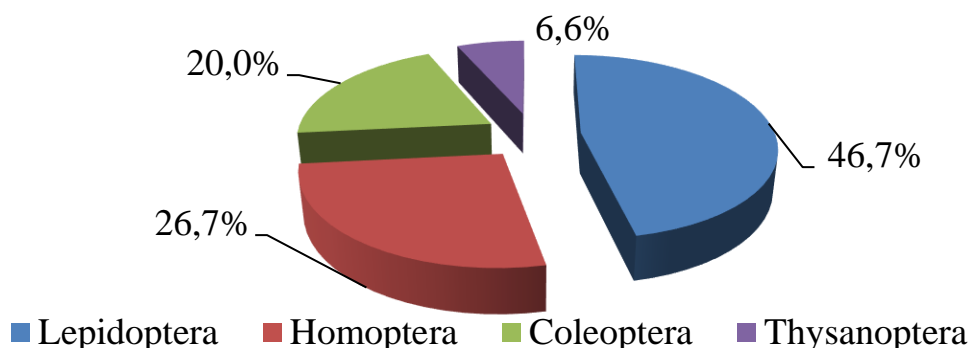
⁶ Науковий керівник – доктор с.-г. наук, старший науковий співробітник Ключковський Ю. Е., Дослідна станція карантину винограду і плодкових культур ІЗР НААН, м. Одеса

плодів, струшування, феромонний моніторинг) згідно загальноприйнятих методик [5, 6].

За результатами досліджень з вивчення шкідливої ентомоакарофауни насаджень персика було визначено, що видовий склад налічує 15 шкідників, що належать до класу Комахи (Insecta), частка яких у роки досліджень становила 87,5-93,3 %, та 2 види кліщів – з класу Павукоподібних (Arachnida) з часткою 6,7-12,5 %.

Виявлені види комах-фітофагів згідно систематики відносяться до 4 рядів і 10 родин. Найбільшим видовим різноманіттям характеризувався ряд Лускокрилих (Lepidoptera), що становив 46,7 % від загального складу (рис. 1). Близько 20,0 % шкідливого ентомокомплексу персика належало до ряду Твердокрилих (Coleoptera), 26,7 % – до ряду Рівнокрилих (Homoptera) та 6,6 % – до ряду Трипсів (Thysanoptera).

У насадженнях персика виявлені шкідники з ряду Coleoptera належали до родин Scarabaeidae, Curculionidae, Vuprestidae. Переважаючим та найбільш шкідливим видом серед них виявилася оленка волохата (*Epicometis hirta* Poda.), жуки якої знищують частину квіток у період цвітіння культури. Інтенсивність заселення персикових садів шкідником збільшувалась в окремі роки, що пов'язано з міграціями імаго з лісосмуг, прилеглих садів.

Рисунок 1. Видовий склад ентомокомплексу у насадженнях персика в умовах Південного Степу України, 2018-2020 рр.

Більшість виявлених комах з ряду Lepidoptera відносились до родини Tortricidae (71,4 %). Також по одному шкідливому виду належало до родин Gelechiidae та Lithocolletidae з часткою по 14,3 %.

Домінантним лускокрилим шкідником персикових садів була східна плодожерка (*Grapholitha molesta* Busck.). На Півдні України виліт метеликів фітофага розпочинався з 2-ї декади квітня та тривав безперервно до 2-3-ї декади вересня. Протягом вегетаційного сезону відмічено розвиток генерації, що перезимувала та трьох літніх поколінь східної плодожерки.

На другому місці за рівнем шкідливості серед видів з вищевказаного ряду була фруктова смугаста міль (*Anarsia lineatella* Zell.). Залежно від погодних умов відновлення живлення гусениць шкідника навесні відмічалось з кінця березня – 2-3-ї декади квітня, виліт метеликів – з 1-2-ї декади травня. Піки

льоту імаго спостерігалися у середині травня, 3-й декаді червня – початку липня та кінці липня – 2-й декаді серпня.

Рівень пошкодження плодів персика східною плодожеркою та фруктовою смугастою міллю у роки досліджень складав 3,0-11,7 % та 0,4-3,1 % відповідно.

В агроценозі персика ряд Homoptera налічував 2 види шкідників з родини Aphididae, а саме зелену персикову (*Myzodes persicae* Sulz.) та сливову обпилену попелицю (*Hyaloplerus pruni* Geoffr.). Масове розмноження попелиць у насадженнях спостерігалось з кінця травня, у цьому випадку ступінь заселення пагонів та листків дерев колоніями шкідників досягав 1,9 бала. Іншим представником з вищевказаного ряду була каліфорнійська щитівка (*Quadraspidiotus perniciosus* Comst.), що належить до родини Diaspididae. Шкідник, в більшій мірі, спостерігався на скелетних гілках дерев персика.

Протягом вегетаційного періоду, зокрема на початку та у кінці літа, листки персика заселяла цикадка розанова (*Typhlocyba rosae* L.) з родини Cicadellidae. Також у насадженнях персика відмічався розвиток глодового (*Tetranychus viennensis* Zacher.) та звичайного павутинного кліща (*Tetranychus urticae* Koch.), що належать до родини Tetranychidae. Рівень заселеності рухомими стадіями кліщів не перевищував економічний поріг шкідливості. У окремі роки на листках персика спостерігався представник з ряду Thysanoptera – трипс розановий (*Thrips fuscipennis* Haliche).

Висновки. Отже, в агроценозі персика Південного Степу України до найбільш шкідливих видів відносилися східна плодожерка, фруктова смугаста міль, оленка волохата, зелена персикова та сливова обпилена попелиця.

Література

1. Садівництво півдня України / За ред. В. А. Рудьова. Запоріжжя: Дике Поле, 2003. 240 с.
2. Балькіна Е. Б., Трикоз Н. Н., Ягодинская Л. П. Вредители плодовых культур. Симферополь: Ариал, 2015. 267 с.
3. Шармагий И. Н., Иовлева С. П. Чешуекрылые вредители персика в предгорной зоне Крыма. *Научные труды ЮФ НУБиП Украины «КАТУ»*. Серия: Сельскохозяйственные науки. 2011. Вып. 137. С. 163–170.
4. Розова Л. В. Шкідлива ентомофауна насаджень плодкових культур в умовах Південного Степу України. *Карантин і захист рослин*. 2013. № 10. С. 24–26.
5. Методики випробування і застосування пестицидів. / за ред. проф. С. О. Трибеля. Київ: Світ, 2001. 448 с.
6. Облік шкідників і хвороб сільськогосподарських культур / за ред. В. П. Омелюти. Київ : Урожай, 1986. 293 с.

Yudytska I. V. Harmful entomofauna in peach agrocenosis in the conditions of the Southern Steppe of Ukraine.

Abstract. Information on the species composition of pests in peach orchards is provided and the dominant species are identified. It was determined that the entomoacarocenosis of peach orchards includes 17 pests, of which 88,2 % belong to the class of insects. *Epicometis hirta* Poda was the threat to the trees during flowering period. The main pests that reduce the quantity and quality of the crop are oriental fruit moth and peach twig borer. During the growing season, a

complex of sucking pests reduced the productivity of peach orchards.

Юдицькая И. В. Вредная энтомофауна в агроценозе персика в условиях Южной Степи Украины.

***Аннотация.** Предоставлена информация о видовом составе вредителей в насаждениях персика и выделено доминирующие виды. Определено, что энтомоакароценоз персиковых насаждений насчитывает 17 вредителей, из которых 88,2 % принадлежат к классу насекомых. В период цветения деревьев угрозу для садов составляла оленка мохнатая. Основными вредителями, уменьшающими количество и качество урожая, являются восточная плодожорка и фруктовая полосатая моль. В течение вегетации комплекс сосущих вредителей снижал продуктивность персиковых насаждений.*

* * * * *

Наукове видання

"ІННОВАЦІЇ В САДІВНИЦТВІ"

Матеріали п'ятої міжнародної наукової Інтернет-конференції

23 березня 2021 року

<http://sad.udau.edu.ua/>
e-mail: plodivnytstvo@gmail.com

За достовірність опублікованих матеріалів відповідальність несуть автори.
Видається в авторській редакції

Відповідальний за випуск:

Майборода В. П., кандидат с.-г. наук, доцент кафедри плодівництва і виноградарства Уманського національного університету садівництва

Верстання: Майборода В. П.
Проект обкладинки: ВПЦ «Візаві»

Підписано до друку 25.03.2021 р. Формат 60x84/16.
Папір офсетний. Ум. Друк. Арк.. **1,63**
Тираж 300 прим. Замовлення № **587**

Видавець і виготівник «Сочінський М. М.»
20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19
Свідоцтво суб'єкта видавничої справи
ДК № 2521 від 08.06.2006.
тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77,
(067) 104-64-88, (093) 117-08-86,
vizavi-print.jimdofree.com
e-mail: vizavi008@gmail.com